

LEGEA ECONOMIEI SOCIALE. DE LA CADRUL LEGISLATIV LA CADRUL TEORETIC

Romeo Asiminei^[1]

Rezumat

Articolul analizează Legea nr. 219/2015 privind economia socială. Articolul este structurat pe două dimensiuni. Prima dimensiune prezintă contextul și procesul legislativ care jalonează apariția legii economiei sociale în România. A doua dimensiune analizează conținutul legii în raport cu definițiile și principiile teoretice ale conceptului de economie socială. Mai mult decât atât articolul evaluează impactul legii asupra domeniului economiei sociale.

Una dintre concluziile centrale ale articolului se referă la faptul că legea asumă un domeniu de acțiune al economiei foarte restrictiv care se cantonează la mecanisme de integrare pe piața muncii a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile.

Cuvinte cheie: *economie socială, grup vulnerabil, cadru legislativ, Legea 219/2015 privind economia socială.*

În data de 28 iulie 2015 era publicată în Monitorul Oficial al României, Nr. 561, Partea I, Legea numărul 219 privind economia socială. Parcursul legii a fost unul destul de îndelungat și supus unei intense dezbateri publice.

Contextul și procesul legislativ

Apariția legii economiei sociale în România este catalizată de un context european favorabil. În 2008 economia socială devine o direcție de interes odată cu includerea sa ca domeniu eligibil pentru proiectele co-finanțate din Fondului Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU) 2007 - 2013, Axa Prioritară 6 „Promovarea incluziunii sociale”, Domeniul major de intervenție (DMI) 6.1: „Dezvoltarea economiei sociale”. De altfel, în data

[1] Conferențiar Universitar Doctor, Departamentul de Sociologie și Asistență Socială, Facultatea de Filosofie și Științe Social - Politice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Bulevardul Carol I nr. 11, 700506, tel.: 0232201372, e-mail: romeoasiminei@yahoo.com.

de 19 februarie 2009, Parlamentul European a adoptat o Rezoluție privitoare la economia socială (Parlamentul European, 2009) prin care s-a subliniat faptul că „economia socială joacă un rol esențial în economia europeană combinând profitabilitatea cu solidaritatea, creând locuri de muncă de bună calitate, consolidând coeziunea socială, economică și regională, generând capital social, promovând cetățenia activă, solidaritatea și un tip de economie care acordă prioritate oamenilor și sprijinind dezvoltarea durabilă și inovarea socială, tehnologică și de mediu” (Asiminei, 2012, p. 9). Rezoluția Parlamentul European subliniază inclusiv necesitatea elaborării unui cadru legal care să definească statutul juridic al entităților de economie socială, facilitarea accesului la credite, acordarea de stimulente fiscale și sprijin pentru dezvoltarea micro-creditelor.

În România, în luna decembrie 2010 Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS) publică în variantă on-line Raportul de cercetare privind economia socială în România¹. Raportul concluzionează faptul că „în România cadrul legislativ include referiri la formele de economie socială, dar se impune continuarea efortului de armonizare a legislației. Cadrul instituțional este relativ confuz și orientat mai degrabă către sprijinirea particulară și fragmentată a anumitor forme de economie socială, dar nu a domeniului în ansamblul său.” (MMFPS, 2010, p. 118). De altfel, „reglementarea domeniului economiei sociale prin adoptarea unei legi cadru [...] ar conduce la coagularea eforturilor administrației publice centrale și locale cu cele ale instituțiilor de reprezentare a economiei sociale cu impact pe termen lung asupra funcționării entităților de economie socială din România” (Stănescu, 2013, p. 76).

Ultimul trimestru din anul 2011 a fost foarte bogat în evenimente pentru sectorul economiei sociale din România. În luna decembrie a fost promulgată Legea nr. 292/2011 privind asistența socială care la Art. 6. lit. I definește economia socială ca fiind un sector ce cuprinde activități economice care, în subsidiar și cu condiția menținerii performanței economice, includ obiective de tip social. La Art. 53 alin. (4) din această lege se precizează faptul că în cadrul acțiunilor multidimensionale ale procesului de incluziune socială se înscriu și activitățile din domeniul economiei sociale, orientate spre generarea sau asigurarea de locuri de muncă pentru persoanele vulnerabile. Organizarea și funcționarea sectorului economiei sociale se reglementează prin lege specială.

Prin urmare MMFSP a elaborat trei schițe de lucru privind legea economiei sociale. „Prima propunere legislativă a fost prezentată public în octombrie 2011. A doua formă a fost lansată în dezbatere publică în decembrie 2011. [...]. O variantă consolidată a propunerii legislative a fost supusă dezbaterii publice în septembrie 2012.” (Stănescu (coord.), 2013, p. 16). Varianta proiectului de lege publicată în decembrie 2011 a fost puternic criticată de entitățile de economie socială existente la acel moment pe motiv că domeniul economiei sociale este redus la inserția grupurilor vulnerabile. Sectorul ONG a reacționat și el foarte energic la propunerile MMFSP și a organizat numeroase procese de consultare de-a lungul întregului proces legislativ propunând o serie de amendamente. Efervescenta sectorului ONG în organizarea de dezbateri, campanii de consultare și luări de poziție ar trebui înțeleasă și în contextul implemmentării unui număr semnificativ de proiecte cofinanțate din Fondului Social European, DMI 6.1. Din totalul de 4.079 proiecte contractate în cadrul POSDRU în perioada 2007-2014, 275, adică cca. 7%, au vizat domeniul major de intervenție 6.1 „Dezvoltarea economiei sociale” (Ministerul Fondurilor Europene, 2015).

La data de 20 decembrie 2013 (Camera Deputaților, 2015) proiectul de lege privind economia socială inițiat de Guvernul României a fost înregistrat la Senat, fiind prima Cameră sesizată. Ca urmare a depășirii termenului de adoptare de 60 de zile, proiectul de lege a fost adoptat tacit de către Senat, potrivit Art. 75 alin. (2) teza a III-a din Constituția României, republicat, la data de 12 iunie 2014.

În continuarea procesului legislativ proiectul de lege este transmis către Camera Deputaților spre dezbatere și aprobare, aceasta fiind și Camera decizională. La data de 30 iunie 2015, în urma dezbaterii din plen, Camera Deputaților a adoptat proiectul de lege privind economia socială cu 301 voturi pentru, zero voturi contra și o abținere.

Ca urmare a votului din Camera Deputaților, Parlamentul României transmite Președintelui spre promulgare proiectul de lege. Prin Decretul Președintelui României nr. 671 din data de 22 iulie 2015 proiectul de lege devine Legea nr. 219/2015 privind economia socială.

Conform Art. 35 din Legea nr. 219/2015 privind economia socială la data de 27 august 2015 Legea a intrat în vigoare. Conform Art. 34 alin. (1) din aceeași lege Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice urmează să elaboreze normele metodologice de aplicare care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului în termen de 60

de zile de la data intrării în vigoare, adică până la data de 26 octombrie 2015.

Lege nr. 219/2015 privind economia socială reglementează aspecte privind definirea domeniului economiei sociale, stabilirea măsurilor de promovare și de sprijinire a economiei sociale, condițiile de atestare de către autoritățile publice a două noi forme de organizare juridică: întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție.

Definirea și principiile economiei sociale

Lege nr. 219/2015 definește economia socială ca fiind [Art. 2 alin. (1)] „ansamblul activităților organizate independent de sectorul public, al căror scop este să servească interesul general, interesele unei colectivități și/sau interesele personale nepatrimoniale, prin creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupului vulnerabil și/sau producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări. [Art. 2 alin. (2)] Economia socială are la bază inițiativa privată, voluntară și solidară, cu un grad ridicat de autonomie și responsabilitate, precum și distribuirea limitată a profitului către asociați.”

Nici în literatura științifică și nici în legislația internațională nu există o definiție unanim acceptată privind domeniul economiei sociale. Diversele definiții se bazează pe (1) aducerea în prim-plan a entităților care compun acest sector (formele de organizare), (2) pe principiile care stau la baza organizării domeniului (MMFPS, 2010, p. 20) sau (3) pe o operaționalizare mai complexă care îmbină delimitarea entităților cu principiile de organizare și funcționare. În cazul nostru, legea definește conceptul de economie socială din prisma principiilor de organizare și funcționare.

Un prim element care iese în evidență la definiția din Legea nr. 219/2015 în Art. 2 alin. (1) este caracterul restrictiv al domeniului economiei sociale la entități private care au ca scop integrarea în câmpul muncii a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile. Conceptul de economie socială se bazează pe teoriile sociologilor utopiști (Owen, Saint Simon și Fourier), ale sociologilor anarhiști (Proudhon) sau ale unor economiști (Gide) și descrie forme de organizare la nivel comunitar sau chiar statal bazate pe solidaritate și participare cu scopul de a maximiza bunăstarea indivizilor și a comunității în ansamblu (Asiminei, 2012). Definițiile moderne ale conceptului de economie socială sunt centrate pe ideile sociologilor

utopiști, dar, sub presiunea contextului socio-economic, aceste idei sunt aplicate la scală mai redusă, la nivelul unor inițiative private (Asiminei, 2012; Asiminei și Șoitu, 2014). Primul aliniat la definiției economiei sociale din Legea nr. 219/2015 descrie aria de acțiune a domeniului. Această arie de acțiune este redusă de la „dezvoltarea economică și socială a unei comunități” (Stănescu (coord.), 2012, p. 13), prin intermediul entităților de economie socială care iau naștere cu scopul de „a întâmpina nevoile membrilor prin intermediul pieței” (Centrul Internațional de Cercetare și Informare asupra Economiei Publice, Sociale și Cooperativelor (CIRIEC), 2007, p. 5) la un simplu mecanism de inserție socială a grupurilor vulnerabile. Practic, definirea economiei sociale din cadrul Legii nr 219/2015 se circumscrie unei schimbări de paradigmă (Asiminei și Șoitu, 2014). Prin urmare, această definiție exclude cele mai importante entități ale economiei sociale: societățile cooperative, cooperativele de credit și casele de ajutor reciproc ale salariaților și ale pensionarilor.

Mai mult decât atât, prin sintagma „activitate de interes general” legiuitorul nu se referă la un sens larg, ci tot la un sens restrictiv. Prin activitate de interes general se înțelege orice activitate din domeniul economic, cultural-artistic, social, educațional, științific, al sănătății, sportului, locuirii, protecției mediului, menținerii tradițiilor, al cărei scop final este dezvoltarea comunităților locale, crearea de locuri de muncă, implicarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil, prevăzut de prezenta lege, în activități cu caracter social și/sau activități economice, facilitând accesul acestora la resursele și serviciile comunității (Art. 5 alin (1), Art. 6 alin (1)).

Al doilea aliniat la definiției economiei sociale din Legea nr. 219/2015 descrie principiile de organizare și funcționare. Acest aliniat pare a fi preluat din definiția propusă în *Raportul de Deschidere privind Economia Socială în România: Profit pentru oameni*. În raportul citat autorii definesc economia socială ca fiind „tipul de economie care îmbină în mod eficient responsabilitatea individuală cu cea colectivă în vederea producerii de bunuri și/sau furnizării de servicii, care urmărește dezvoltarea economică și socială a unei comunități și al cărei scop principal este beneficiul social. Economia socială are la bază o inițiativă privată, voluntară și solidară, cu un grad ridicat de autonomie și responsabilitate, presupune un risc economic și o distribuție limitată a profitului.” (Stănescu (coord.), 2012, p. 13) Se observă faptul că definiția din lege elimină referirea la riscul economic, chiar dacă

Comitetul Economic și Social European statuează faptul că entitățile de economie socială „trebuie să fie eficiente din punct de vedere economic în așa fel încât să poată utiliza surplusul financiar pentru atingerea obiectivelor” de auto-ajutor mutual (Economic and Social Committee, 2000, p. 4).

Raportul CIRIEC descrie în detaliu principiile de organizare și funcționare a entităților de economie socială (CIRIEC, 2007, pp. 5-6). În continuare analizăm comparativ principiile CIRIEC cu principiile în baza cărora funcționează entitățile de economie socială din România conform Legii nr. 219/2015, Art. 4.

Tabel 1. Principiile de organizare și funcționare a economiei sociale.

CIRIEC, 2007	Legea nr. 219/2015, Art. 4
sunt private, cu alte cuvinte, nu fac parte din sau nu sunt controlate de sectorul public;	personalitate juridică distinctă, autonomie de gestiune și independență față de autoritățile publice;
au o formă de organizare, adică au, în general, personalitate juridică;	
sunt organizații democratice. Organizațiile ² aplică principiul „o persoană, un vot” în procesele lor decizionale, indiferent de aportul de capital sau cotizațiile plătite de membri. Membrii dețin controlul majoritar sau exclusiv în procesul decizional al organizației.	
au autonomie decizională, ceea ce înseamnă că au deplină capacitate de a-și alege și revoca organele de conducere, precum și de a-și controla și organiza toate activitățile;	control democratic al membrilor, exercitat asupra activităților desfășurate;
se bucură de libertate de asociere, cu alte cuvinte, asocierea la acestea nu este obligatorie;	caracter voluntar și liber al asocierii în formele de organizare specifice domeniului economiei sociale;
orice distribuire a profiturilor sau excedentelor între membrii utilizatori, în cazul în care are loc,	alocarea celei mai mari părți a profitului/excedentului financiar pentru atingerea obiectivelor de

CIRIEC, 2007	Legea nr. 219/2015, Art. 4
nu este proporțională cu aportul de capital sau cu cotizațiile plătite de membri, ci cu activitățile sau tranzacțiile acestora în cadrul organizației;	interes general, ale unei colectivități sau în interesul personal nepatrimonial al membrilor;
desfășoară o activitate economică în sine, pentru a satisface nevoile unor persoane, gospodării sau familii. Din acest motiv, organizațiile economiei sociale sunt considerate <i>organizații ale oamenilor, nu ale capitalului</i> . Acestea lucrează cu capitalul și alte resurse decât cele monetare, dar <i>nu în favoarea capitalului</i> .	prioritate acordată individului și obiectivelor sociale față de creșterea profitului;
	solidaritate și responsabilitate colectivă;
	convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general și/sau interesele unei colectivități.

Deși cele două seturi de principii sunt comparabile, există o serie de diferențe care subliniază caracterul mai restrictiv al domeniului economiei sociale în România:

- Principiile CIRIEC statuează foarte clar faptul că entitățile de economie socială au personalitate juridică de drept privat. În cadrul Legii 219/2015 Art. 4 cele două principii sunt reunite într-un singur principiu. Mai mult decât atât, definiția din lege subliniază de două ori caracterul privat al entităților de economie socială: „ansamblul activităților organizate independent de sectorul public”, „are la bază inițiativa privată”;
- Principiul controlului democratic al membrilor nu este limitat doar la activitățile desfășurate, așa cum apare în Legea 219/2015, ci și la persoana juridică în sensul alegerii și revocării organelor de conducere. Considerăm că Legea 219/2015 omite un principiu esențial al autonomiei decizionale „o persoană, un vot”;

- Atât raportul CIRIEC cât și Legea 219/2015 subliniază caracterul voluntar și liber al asocierii membrilor la entitățile de economie socială;
- Principiile CIRIEC susțin distribuirea profitului între membri în raport cu activitățile desfășurate de aceștia. În definirea economiei sociale din Legea 219/2015 se face apel la principiul „distribuirii limitată a profitului către asociați”. Pe de altă parte principiul de la Art. 4 se referă la alocarea profitului în interesul personal nepatrimonial (?!?) Mai mult decât atât, la Art. 8 alin. (4) se stipulează faptul că entitățile de economie socială trebuie să aloce minimum 90% din profitul realizat scopului social și rezervei statutare;
- Raportul CIRIEC accentuează faptul că entitățile de economie socială desfășoară o activitate economică în sine. Sintagma „economie socială” se referă atât la faptul că este implicată o activitate economică eficientă, cât și la caracterul social înțeles ca auto-ajutor mutual și spirit public (Economic and Social Committee, 2000, p. 3). În acest sens Legea 219/2015 subliniază prioritatea acordată obiectivelor sociale, dar nu este sensibilă la necesitatea eficienței economice. Prin „obiective sociale” legea nu se referă la „auto-ajutor mutual și spirit public”, ci la un obiectiv mai restrâns, în sensul de „activitate care urmărește interesul general, în realizarea nevoilor sociale ale grupurilor vulnerabile, a prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială și a promovării incluziunii sociale” (Art. 6 alin. (1)).

La setul de principii enunțate mai sus se adaugă și trei obiective majore ale economiei sociale (Art. 5): (1) să contribuie la consolidarea coeziunii economice și sociale, (2) să contribuie la crearea de locuri de muncă pentru persoanele vulnerabile și (3) să contribuie la dezvoltarea serviciilor sociale care să faciliteze accesul persoanele vulnerabile. În fapt, aceste obiective sunt extrase din *Carta Principiilor Economiei Sociale* (2002) - (1) consolidarea coeziunii sociale, (2) ocuparea forței de muncă și (3) dezvoltarea serviciilor sociale – și restrânse în cadrul legii la integrarea persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile.

Art. 3 din Legea 219/2015 identifică entitățile economiei sociale. Astfel, contrar definiției enunțate la Art. 2 din aceeași lege, actorii economiei sociale sunt: societățile cooperative de gradul I, cooperativele de credit, asociațiile și fundațiile, casele de ajutor reciproc ale salariaților (CARS) și pensionarilor (CARP), societățile agricole și

alte forme de asociere în agricultură precum și orice alte categorii de persoane juridice care respectă, conform actelor legale de înființare și organizare, cumulativ, definiția și principiile economiei sociale prevăzute în prezenta lege.

Întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție

În *Raportul de recomandări al economiei sociale. România 2013* (Stănescu (coord.), 2013) sunt propuse două scenarii pentru dezvoltarea economiei sociale. Într-un prim scenariu, întreprinderile sociale se bucură de același regim ca orice alt agent economic acestora fiindu-le facilitate accesul la resurse instituționale și financiare. În al doilea scenariu, aceleași structuri sunt promovate prin mecanisme specifice de susținere. La rândul său, acest al doilea scenariu poate urma două opțiuni strategice: a) susținerea întreprinderilor sociale independent de angajarea grupurilor vulnerabile; b) promovarea, pe lângă întreprinderile sociale, a întreprinderilor sociale de inserție orientate spre angajarea grupurilor vulnerabile. (Stănescu (coord.), 2013). Legea 219/2015 coincide într-o mare măsură cu cel de-al doilea scenariu din raport.

În Legea 219/2015 privind economia socială sunt descrise două forme juridice în care se pot regăsi entitățile care desfășoară acțiuni de economie socială: întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție. Legea descrie un cadru formal-instituțional al economiei sociale.

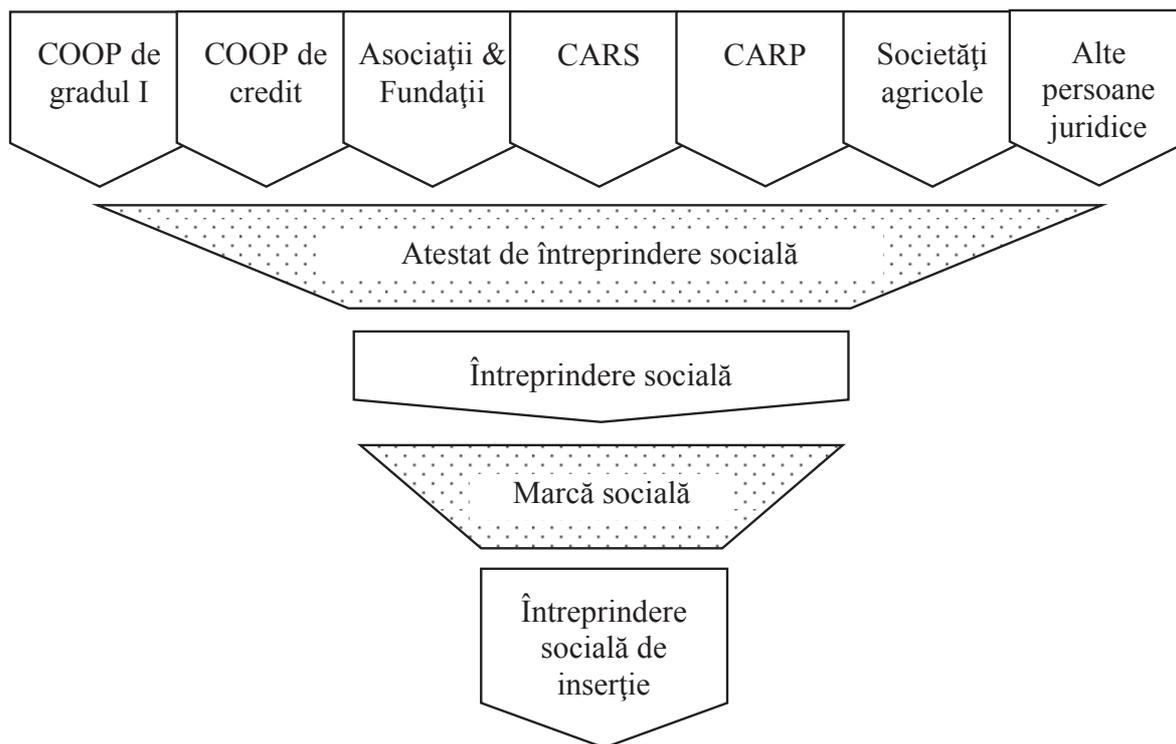

Figura 1. Cadru formal-instituțional al economiei sociale în România, conform Legii nr. 219/2015.

Întreprinderea socială. Oricare dintre entitățile economiei sociale amintite de Legea 219/2015 la Art. 3 pot primi un „atestat de întreprindere socială” pe baza unei solicitări. Conform legii atestatul de întreprindere socială certifică scopul social al persoanei juridice private și conformarea acesteia la principiile economiei sociale (enunțate în lege). Este posibil ca entitățile clasice ale economiei sociale (societăți cooperative și case de ajutor reciproc – CARS, CARP) să nu poată obține această atestare de întreprindere socială. Atestatul de întreprindere socială urmează să fie eliberat de *Compartimentele pentru economie socială* din cadrul Agențiilor de Ocupare a Forțelor de Muncă (AJOFM) care vor fi înființate prin efectul prezentei legi. Aceste atestate vor avea o valabilitate de cinci ani. În plus, Compartimentele pentru economie socială vor administra un *Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale* în care vor fi înscrise informații cu privire la întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție existente în România.

Întreprinderile sociale trebuie să respecte, conform Art. 8 alin (4) un set de patru criterii:

- acționează în scop social și/sau în interesul general al comunității;

- alocă minimum 90% din profitul realizat scopului social și rezervei statutare;
- se obligă să transmită bunurile rămase în urma lichidării către una sau mai multe întreprinderi sociale;
- aplică principiul echității sociale față de angajați, asigurând niveluri de salarizare echitabile, între care nu pot exista diferențe care să depășească raportul de 1 la 8.

Privind obiectiv conținutul Legii nr. 219/2015 se observă faptul că întreprinderile sociale sunt o etapă formală intermediară între varii forme de persoane juridice de drept privat și întreprinderile sociale de inserție. Lege nu prevede nici un fel de formă de finanțare sau mecanisme de sprijinire și încurajare a acestora. Cel mai probabil efect va fi că entitățile clasice de economie socială vor rămâne organizate după reglementari legislative punctuale³. Pentru aceste entități legea economiei sociale va avea un impact minimal. Obiectivul oricărei entități care dorește să beneficieze de forme de finanțare sau mecanisme de sprijinire și încurajare va fi de a deveni întreprindere socială de inserție. Obținerea statutului de întreprindere va fi strict o etapă birocratică în acest parcurs.

Întreprinderea socială de inserție. Conform Legii nr. 219/2015 întreprinderea socială de inserție este întreprinderea socială care are, permanent, cel puțin 30% din personalul angajat aparținând grupului vulnerabil, astfel încât timpul de lucru cumulat al acestor angajați să reprezinte cel puțin 30% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților și care are ca scop lupta împotriva excluziunii, discriminărilor și șomajului prin inserția socio-profesională a persoanelor defavorizate. Aceste precizări se apropie foarte mult de prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap (Art. 5) care definește *unitatea protejată autorizată* ca fiind operatorul economic de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căruia cel puțin 30% din numărul total de angajați cu contract individual de muncă sunt persoane cu handicap.

Statutul de întreprindere socială de inserție se certifică prin acordarea unei noi atestări denumită de lege „marcă socială”. La fel ca în cazul atestatului de întreprindere socială, marca socială este eliberată de către Compartimentele de economie socială din cadrul AJOFM-urilor dar are o perioadă de valabilitate mai scurtă, de doar trei ani.

Întreprinderile sociale de inserție pot fi finanțate din surse publice și/sau private, naționale sau internaționale, potrivit normelor juridice aplicabile fiecăreia dintre categoriile din care fac parte sursele de finanțare. Astfel, acest tip de întreprinderi:

- beneficiază de gratuitate pentru emiterea mărcii sociale și înregistrarea în Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale;
- poate beneficia de condiții speciale în cadrul documentației de atribuire contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;
- poate beneficia de consiliere gratuită la constituirea și/sau la dezvoltarea afacerii;
- poate beneficia de o serie de facilități din partea autorităților administrației publice locale;
- beneficiază de facilitățile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
- poate beneficia de măsuri de sprijin, de natura ajutorului de stat;
- poate beneficia⁴ anual de programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor din sfera economiei sociale în conformitate cu prevederile art. 25 lit. d) din Legea nr. 346/2004.

Beneficiarii direcți ai domeniului economiei sociale descris de Legea nr. 219/2015 sunt persoane aparținând grupului vulnerabil, adică persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială, conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011 Art. 6 lit. p).

Concluzii

Legea 219/2015 restrânge aria de acțiune a economiei sociale la inserția pe piața muncii a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile contrar înțeleșului universal al economiei sociale ca activitate economică desfășurată cu condiția respectării unor criterii comune. Această restrângere este realizată atât prin intermediul

definirii conceptului de economie socială cât și prin formele de organizare și modalitățile de finanțare, sprijinire și încurajare a acestora. Prezenta lege orientează economia socială către mecanisme complementare de servicii sociale care urmează să fie accesate de persoane aparținând grupului vulnerabil. Economia socială, din perspectiva legii, se distanțează aproape ireconciliabil de ideea unui demers de activism individual care să îmbine în mod eficient responsabilitatea individuală cu cea colectivă.

Legea 219/2015 privind economia socială descrie o serie de mecanisme de atestare a formelor de organizare a economiei sociale (atestat de întreprindere socială, marcă socială) și noi structuri de organizare instituțională (compartimente pentru economie socială) care vor avea un impact minimal asupra entităților clasice de economie socială (societățile cooperative, cooperativele de credit și casele de ajutor reciproc ale salariaților și pensionarilor).

Note

¹ Raportul elaborat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale este publicat în variantă tipărită în decembrie 2011.

² Cu excepția unor organizații voluntare care prestează servicii necomerciale gospodăriilor.

³ Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată; Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, republicată; Legea nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările ulterioare ș.a.m.d.

⁴ Se aplică și pentru întreprinderile de inserție.

Bibliografie

1. Asiminei, R. (2012). Economia socială – Delimitări conceptuale. *Revista de economie socială*, Vol II, Nr.1.
2. Asiminei, R. și Șoitu, C.T. (2014). Economia socială: O paradigmă în schimbare. *Revista de economie socială*, Vol IV, Nr.1.
3. Centrul Internațional de Cercetare și Informare asupra Economiei Publice, Sociale și Cooperativelor (CIRIEC) (2007). *Economia socială în Uniunea Europeană*. Rezumatul raportului întocmit pentru Comitetul Economic și Social European.
4. Camera Deputaților (2015). Procesul legislativ al Legii nr. 219 din 23 iulie 2015. http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htp_act?nr=219&an=2015.
5. Economic and Social Committee (2000). *Opinion on the Social Economy and Single Market*. Brussels.
6. Parlamentul European. 2009. *Rezoluția Parlamentului European din 19 februarie 2009 referitoare la economia socială*. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//>
7. Stănescu, S.M. (coord.), Asiminei, R., Rusu, O., Vârjan, D. (2012). *Raport de Deschidere privind Economia Socială în România: Profit pentru oameni. Raport de deschidere în cadrul proiectului Modelul Economiei Sociale în România*. Editor: Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. www.profitpentuoameni.ro.
8. Stănescu, S.M. (coord.), Asiminei, R., O., Vârjan, D. (2013). *Raport de recomandări al economiei sociale. România 2013*. Editor: Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. www.profitpentuoameni.ro.
9. Stănescu, S.M., (2013). Cadrul instituțional cu impact asupra economiei sociale. *Revista de Economie Socială*, Vol. III, Nr. 3.
10. Ministerul Fondurilor Europene (2015). *Raportare Programe Operaționale 31 iulie 2015*. <http://old.fonduri-ue.ro/stadiul-absorbției>.
11. Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS) (2010). *Raport de cercetare privind economia socială în România din perspectivă europeană comparată*. www.mmuncii.ro, www.economiesociala.info.
12. ***, Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.
13. ***, Legea nr. 292/2011 privind asistența socială.
14. ***, Legea nr. 219/2015 privind economia socială.